

Sygn. akt I UZ 24/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania W. N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.
o ustalenie obowiązku ubezpieczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 września 2017 r.,
zażalenia organu rentowego na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...), Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił apelację ubezpieczonego W. N. i uchylił wyrok Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 17 grudnia 2015 r. oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w S. z dnia 17 października 2013 r. i przekazał sprawę Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych do ponownego rozpoznania.

Sąd drugiej instancji, dostrzegłszy, że zaskarżoną decyzję podpisała W. K., stwierdził urzędowo znany fakt, iż nie miała ona ważnego upoważnienia ze strony Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do wykonania tej czynności. Uwzględniając to, powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w wyroku z

dnia 16 lutego 2016 r., I UK 84/15, w sprawie W. N. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w S. co do nieusuwalnej w toku postępowania sądowego nieważności tak wydanej decyzji organu rentowego w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Organ rentowy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi instancji do ponownego rozpoznania, zarzucając naruszenie art. 386 § 2, 3 i 4 w związku z art. 477^{14a} k.p.c. przez uznanie za wystarczającą przesłankę orzeczenia kasatoryjnego oraz przekazania sprawy bezpośrednio organowi rentowemu do ponownego rozpoznania podpisanie decyzji przez pracownika organu rentowego upoważnionego wydawania decyzji na podstawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 lutego 2008 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżona decyzja została niewątpliwie sporządzona przez pracownika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział S., który miał upoważnienie do tej czynności wydane przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 lutego 2008 r. (Dz.U. Nr 28, poz. 164), nadanego na podstawie upoważnienia Prezesa Rady Ministrów przewidzianego w art. 74 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74). W chwili wydania decyzji przepis ten nie obowiązywał; został zmieniony ustawą z dnia 3 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 68, poz. 574) w ten sposób, że jako organ upoważniony do nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych został wskazany minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Zgodnie z art. 4 ustawy zmieniającej, dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 74 ust. 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zachowały moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 74 ust. 5 tej ustawy, w brzmieniu nadanym ustawą z 3 kwietnia 2009 r. Oznacza to, że dotychczasowy statut Zakładu Ubezpieczeń Społecznych obowiązywał do wydania nowego statutu, co nastąpiło rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki

Spółecznej z dnia 13 stycznia 2011 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 18, poz. 93).

Według stanowiska zajętego przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lutego 2016 r., I UK 84/15, podzielanego w pełni przez skład orzekający w niniejszej sprawie, decyzja sporządzona i podpisana przez pracownika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych bez upoważnienia przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie obowiązującego statutu jest nieważna i nie może stanowić przedmiotu zaskarżenia i rozpoznania przez sąd ubezpieczeń społecznych. Rozpoznanie odwołania od takiej decyzji ma cechy nierozpoznania istoty sprawy, co uzasadnia uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji (art. 368 § 4 k.p.c.) i przekazanie sprawy bezpośrednio organowi rentowemu w celu oceny wad decyzji na podstawie kodeksu postępowania administracyjnego (art. 477^{14a} k.p.c.). Ten sam pogląd został wypowiedziany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2013 r., II UK 164/12 (OSNP 2013 nr 21-22, poz. 261).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).